

ArtEZ hogeschool voor de kunsten

Academie Art & Design

Kunstwerkplaats KW37

Kunstenarscollectief KW37 bevindt zich al jaren in Arnhem. Eerst aan de Koningsweg en sinds negen jaar in de wijk Schuytgraaf. De kunstenaars gingen een relatie aan met hun omgeving en de kunst- en cultuuractiviteiten van de Kunstwerkplaats brachten levendigheid in Schuytgraaf. Sommigen zagen de kunstwerkplaats voornamelijk als een rommelige rafelrand van hun wijk, anderen zagen het als een plek van vrijheid en creativiteit. Maar voor alle inwoners dient de kunstwerkplaats als een spiegel van hun dagelijkse leven.

Door de creatieve bedrijvigheid van de kunstwerkplaats gaat het bereik en de betekenis van deze samenwerkende kunstenaars verder dan de wijk Schuytgraaf. Hun aanwezigheid is in het belang van de gehele stad. Een stad wordt immers levendiger van een verscheidenheid en diverse samenstelling in culturele bedrijvigheid en culturele activiteiten. ArtEZ erkent dit belang en organiseert al sinds zes jaar de introductieweek voor al haar nieuwe studenten bij KW37.

Maar niet alleen de verscheidenheid zorgt voor de meerwaarde van KW37 voor de stad Arnhem. Ook de invulling die deze kunstenaars geven aan die verscheidenheid is van belang. De kunstwerkplaats laat namelijk zien dat er ook een andere wereld is dan de wereld die wij kennen als ons dagelijks bestaan. Zij laat zien dat er andere keuzes kunnen worden gemaakt en laat ons daardoor stil staan bij de keuzes die wij ondoordacht elke dag nemen. De kunstwerkplaats laat ons een alternatief zien en stelt zo vragen bij vanzelfsprekendheden van het dagelijks leven. Het geeft ons ruimte. Ruimte voor verbeelding en energie. Een energie die in de tijd dat de kunstwerkplaats zich in Schuytgraaf vestigde bijzonder en belangrijk was. Schuytgraaf was een nieuwe wijk in wording, zonder ziel en zonder geschiedenis en zonder identiteit. Kortom een nieuwe wijk die wel een creatieve impuls kon gebruiken.

Een van de doelen van de kunstenaars van KW37 is om te zorgen voor een culturele impuls. Naast dat er voorstellingen en cursussen zijn gegeven, zijn er nog meer inspirerende voorbeelden van activiteit die KW37 heeft ontplooid:

- Zo zijn er 25 kinderen die op Shetland pony's rijden. Zij krijgen geen reguliere paardrijlessen, maar leren te voelen. Deze kinderen leren bij KW37 een te zijn met het dier en de omgeving, het bos.
- Schoolklassen (onder andere van de internationale school die zich in de buurt bevindt) komen op bezoek en gaan samen met de kunstenaars aan de slag.
- Maar ook volwassenen zijn welkom om bij KW37 buiten de reguliere paden van hun dagelijks leven te treden. Zoals mannen met kantoorbanen die in het weekend stoere mannen dingen komen doen zoals vloten bouwen, een hert uitbenen, motorzagen en noem maar op.
- Onze eigen studenten laten we elke jaar tijdens hun meerdaagse introductie kennismaken met KW37. Wij leren deze kersverse Arnhemse studenten kijken naar de samenleving waarin zij leven en deze te bevragen. Dat begint voor hen bij de kunstwerkplaats.

Nu de woningbouw weer aantrekt en de tussentijd voorbij is, is KW37 op zoek naar een nieuwe plek. Het belang van KW37 om zich als collectief in de toekomst weer te kunnen vestigen op een nieuwe locatie in Arnhem is ook het belang van de stad. Dit zijn de plekken waar we onszelf kunnen zijn, in deze verloren ruimte. Weg van de buurvrouw die over de schutting kijkt, ontstaat er op plekken als KW37 ruimte en vrijheid voor nieuwe dingen. Ontstaat er ruimte om te zijn. Ontstaat ruimte om anders te zijn. Het leert ons dat anders zijn mag en het leert ons om tolerant te zijn.

Het is belangrijk dat dit soort plekken bestaan in de stad. Plekken waar kunstenaars mensen uit hun hokjes en bubbels halen. Plekken waar je uitgedaagd wordt anders te kijken en anders te denken. Op die manier dragen deze plekken - en de kunstenaars die ze bewonen - bij aan een samenleving waarin we elkaar zien en respecteren. Waarin we de ander niet afdoen als vreemd want 'anders dan ik, anders dan wij'. Het leert mensen de waarde van verschillen te waarderen en te gebruiken. In tijden van toenemende polarisatie zijn het kunstenaars die ons laten zien dat voor een sterke samenleving verschillen juist essentieel zijn. Het zijn de kunstenaars die zorgen voor een tolerante samenleving.

*Charlotte Bik, directeur Academie voor Art & Design Arnhem
December 2017*